

pension, kan dokumentere en vis tilknytning til Danmark, foreslås det, at adgangen til pension principielt gøres betinget af fast bopæl i Danmark i det sidste år før begæringens indgivelse, dog med mulighed for dispensation, hvor særlige grunde taler derfor, jfr. forslaget § 1, stk. 5. Det kan i denne forbindelse nævnes, at adgangen til aldersrente ifølge den før 1933 gældende lovgivning var betinget af 5 års ophold her i landet, medens adgangen til invaliderente efter den da gældende lovgivning var betinget af 2 års medlemskab af sygeforsikringen.

Bestemmelsen i forslaget § 1, stk. 1, nr. 4, svarer til den gældende lovs § 38, stk. 2, nr. 4. Der stilles ikke forslag om ændring i denne bestemmelse under hensyn til, at hele spørgsmålet om virkningen af modtagen offentlig hjælp vil blive søgt optaget til en samlet løsning ved en ændring af forsorgslovgivningen.

Blandt de almindelige betingelser for adgangen til pension er ikke medtaget bestemmelser svarende til den gældende lovs § 38, stk. 2, nr. 1 og 5. En bestemmelse svarende til § 38, stk. 2, nr. 3, er optaget i forslaget som § 1, stk. 2, men begrænset til folkepension.

Efter § 38, stk. 2, nr. 1, er retten til pension betinget af, at ansøgerens økonomiske stilling ikke i løbet af de sidste 10 år er forringet ved handlinger, ved hvilke han — og ej heller ægtefællen med hans vidende og vilje — til fordel for børn eller andre har betaget sig midler til sit underhold og derved bragt sig til at opfylde de økonomiske betingelser for at få pension. Ansøgerens økonomiske stilling må heller ikke være forringet ved uordentligt eller ødselt levned eller på anden lignende måde. Efter omstændighederne kan der dog ydes den pension, som den pågældende ville have kunnet opnå, hvis han ikke havde forringet sine kår som angivet. I praksis er denne bestemmelse blevet anvendt således, at pension i disse tilfælde ikke uden videre er blevet nægtet, men pensionen er blevet beregnet under hensyn til den økonomiske stilling, ansøgeren ville have, hvis han ikke havde forringet sin stilling. Det foreslås at lovfæste denne praksis, således at bestemmelsen optages blandt reglerne om den indtægtsberegning, på grundlag af hvilken pensionens størrelse fastsættes, jfr. forslaget § 5, stk. 7.

Efter den gældende lovs § 38, stk. 2, nr. 3, er adgangen til invalide- og folkepension betinget af, at ansøgeren ikke i de sidste 5 år vittetlig har ført et levned, der i det almindelige omdømme vækker forargelse, og efter § 38, stk. 2, nr. 5, er adgangen til invalidepension yderligere betinget af, at ansøgeren ikke har fremkaldt invaliditeten forsætligt eller ved misbrug af alkohol eller narkotiske midler.

I invalideforsikringskommissionens betænkning side 51 er disse betingelser foreslået afskaffet, for så vidt angår adgangen til invalidepension, medens kommissionen ikke tog stilling til spørgsmålet, for så vidt angår folkepension.

Da en straffedom ikke længere udelukker fra adgangen til pension, synes det ikke længere rimeligt, at forargeligt levned på grund af alkoholmisbrug, prostitution el. lign. skal medføre fortabelse af retten til pension. Hertil kan føjes — som også fremhævet i invalideforsikringskommissionens betænkning — at fortolkningen af bestemmelsen giver anledning til megen vilkårlighed, at størstedelen af de personer, der udelukkes fra pension som følge af bestemmelsen, må antages at få offentlig hjælp under anden form, og at alkoholmisbrug efter nutidens opfattelse snarere anses som en sygdomsbetinget afvigelse, der er tilgængelig for behandling, end som en moralsk karakterbrist.

Under hensyn hertil foreslås disse værdighedsbetingelser afskaffet for adgangen til invalidepension. Om begrundelsen for at afskaffe disse værdighedsbestemmelser kan i det hele henvises til betænkningen side 51. Under de videre forhandlinger om forslaget bør det overvejes, om ikke der er nogenlunde samme begrundelse for at slette værdighedsbetingelserne også for folkepensionen.

Forslagets § 1, stk. 6, erstatter den gældende lovs § 1, stk. 7. Bestemmelsen i sidste punktum, som er ny, tilsigter at åbne adgang til ved overenskomst ikke blot at ligestille statsborgere i andre stater med danske statsborgere med hensyn til adgangen til invalide- og folkepension, men også at give herboende flygtninge adgang til på nærmere vilkår, som fastsættes ved overenskomsten, at få invalide- og folkepension på lige fod med danske statsborgere.

Til § 2.

I denne bestemmelse er angivet de særlige betingelser med hensyn til alder, erhvervsøve og helbredstilstand, som gælder for adgangen til invalide- og folkepension.

Stk. 1, der angiver den laveste og den højeste alder, ved hvilken der kan tilkendes en person invalidepension, stemmer med forslaget herom i invalideforsikringskommissionens betænkning side 21-22. Medens bestemmelsen om den højeste alder, ved hvilken der kan tillægges en person invalidepension, stemmer med den gældende lovs § 1, stk. 2, 2. punktum, har lovgivningen ikke hidtil indeholdt nogen bestemmelse om, ved hvilken alder invalidepension tidligst kan tilkendes, men da adgangen til pension hidtil har været betinget af optagelse i